Onderwerp: besluitvorming t.a.v. de takendiscussie GR Stadsregio Parkstad Limburg

Gemeentebladnr:		Registratienr:	Z/21/153346 254277
Vergaderdatum:	16 maart 2021	Agendapunt:	
Portefeuillehouder:	Burgemeester Geurts	Steller:	Friesen, Roger (Beekdaelen)

Aan de Raad

Voorstel:
1. Aan het college toestemming te geven de gewijzigde GR Stadsregio Parkstad Limburg te treffen/vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de Strategische agenda Parkstad Limburg 2021-2030.
3. Kennis te nemen van het document 'taken en bevoegdheden van bestuurs-commissies', gebaseerd op de tekst van het instellingsbesluit ten behoeve van de bestuurscommissies uit 2014.
4. Kennis te nemen van het gewijzigde Blauwe Schema.
5. Kennis te nemen van het voornemen van het AB van Parkstad Limburg om twee nieuwe bestuurscommissies in te stellen; een bestuurscommissie duurzaamheid en een bestuurscommissie sociaaleconomische structuurversterking en hierover geen zienswijze gedurende de periode van 4 januari t/m 16 maart 2021 via het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur van Parkstad Limburg kenbaar te maken.
6. Kennis te nemen van de voorgestelde begrotingswijziging in het kader van de takendiscussie en hierover geen zienswijze gedurende de periode van 4 januari t/m 16 maart 2021 bij het Dagelijks Bestuur van Parkstad Limburg kenbaar te maken.
7. Kennis te nemen van de brief van het dagelijks bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg aan het college van B&W van Beekdaelen van 25 januari 2021 inzake reactie op concept besluitvorming n.a.v. takendiscussie GR Stadsregio Parkstad.

Inleiding:
Na de beëindigde herindelingsprocedure Heerlen-Landgraaf in december 2017 heeft de minister van BZK in 2018 gesprekken gevoerd met de Parkstad-Limburg-gemeenten en de provincie, aangezien het kabinet het met het eerder door de Raad van State uitgebrachte advies over de beëindigde herindelingsprocedure eens was, dat er binnen afzienbare termijn moest worden gekomen tot een versterking van de bestuurskracht in Parkstad Limburg. De Parkstadgemeenten hebben in die gesprekken toen aangeven de urgentie van de versterking van de bestuurskracht van sub-regio Parkstad Limburg te onderschrijven.
Aangezien voor een bestuurlijke herindeling in Parkstad Limburg geen draagvlak bestond en er ook geen nut en noodzaak voor werden gezien, heeft de minister aan de Parkstadgemeenten de ruimte gegeven om zelf het initiatief te nemen de intergemeentelijke samenwerking in het gebied te gaan versterken (zie de brief van de minister van BZK van 19 november 2018). Deze versterking zou moeten zien op het realiseren van meer regionale uitvoeringskracht alsmede op een verbreding van de samenwerking, in het bijzonder op de sociaaleconomische thema's in het gebied Parkstad Limburg zoals bijv. de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
Uit de door de minister met de gemeenten gevoerde gesprekken is tevens naar voren gekomen dat een Regio Deal een belangrijke impuls zou kunnen geven,

zowel voor de aanpak van de (transformatie)opgaven als het versterken van de bestuurskracht in Parkstad Limburg. In de zomer van 2018 heeft de provincie Limburg, samen met een coalitie van partijen in de regio Parkstad Limburg, een voorstel voor een Regio Deal aangedragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In november 2018 werd bekendgemaakt dat het kabinet voor een Regio Deal Parkstad Limburg een maximum bijdrage uit de Regio Envelop van €40 miljoen beschikbaar ging stellen. Deze Regio Deal zou vervolgens door Rijk, provincie en regio verder worden uitgewerkt. Daarbij heeft de minister van BZK aangegeven dat om deze Regio Deal goed te kunnen uitvoeren een versterking van de bestuurs- en uitvoeringskracht echt noodzakelijk zou zijn. Iets wat los van de Regio Deal concrete stappen van de Parkstadgemeenten zou vragen.
In diezelfde brief heeft de minister aan de Parkstadgemeenten gevraagd om kort na de zomer van 2019 een verkenning gereed te hebben naar de mogelijkheden voor herijkte samenwerking. Daarbij zou het moeten gaan om het realiseren van meer regionale uitvoeringskracht alsmede de verbreding van de samenwerking, in het bijzonder op de sociaaleconomische opgaven in het gebied. Als onderdeel van de Regio Deal zouden dan de afspraken over de versterking van de bestuurskracht in de komende periode kunnen worden uitgewerkt.
Na de toekenning van de Regio Deal Parkstad Limburg in juli 2019 is er vervolgens enige tijd overheen gegaan en is in een burgemeestersbrief van zes Parkstad-gemeenten aan de Minister van BZK een voorstel gedaan voor het verbreden en intensiveren van die samenwerking. Vanaf medio 2020 is er aansluitend echt werk van gemaakt om aan dat voorstel invulling te geven.
Een en ander heeft geleid tot een actualisatie van de strategische agenda van Parkstad Limburg uit 2015 en een hernieuwde blik op de taken en bevoegdheden van de Stadsregio.
Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in:

- een geactualiseerde strategische agenda met een looptijd van 2021-2030
- een aangepaste gemeenschappelijke regeling met bijbehorende aangepast Blauw Schema (toevoeging kerntaken)
- een bijbehorende begrotingswijziging.

De Stadsregio Parkstad Limburg wil hiermee voortvarend aan de slag gaan, maar daarvoor dienen wel nog een aantal formele stappen door de colleges en raden van de deelnemende gemeenten te worden gezet. Om dit proces min of meer uniform te laten verlopen, worden via dit raadsvoorstel de noodzakelijke beslispunten aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.
Voor aanvullende informatie met betrekking tot de verschillende documenten wordt verwezen naar de diverse bijlagen bij dit voorstel.

Argumenten:
1.1 Wijziging tekst GR is noodzakelijk om de beslispunten in dit voorstel te realiseren.
Om op relatief korte termijn de beslispunten in dit raadsvoorstel te kunnen realiseren is een wijziging van de GR Stadsregio Parkstad Limburg noodzakelijk. Zo kan hiermee de instelling van met name de Bestuurscommissie SES mogelijk worden gemaakt. Voor het instellen van een bestuurscommissie Duurzaamheid en het onderbrengen van het thema GROS (grensoverschrijdende samenwerking) biedt de tekst van de huidige GR voldoende basis. Om een en ander transparant een plek te geven wordt de gelegenheid benut om deze begrippen aan het Blauwe Schema toe te voegen. Dit Blauwe Schema bevat sinds 2013 de kerntaken van de

GR Stadsregio Parkstad. De voorgestelde wijziging van de GR Stadsregio Parkstad (zie de desbetreffende bijlage) betreft dus slechts een marginale wijziging.

1.2 *Op grond van de wet kan een wijziging van de GR Stadsregio Parkstad door de colleges slechts plaatsvinden na toestemming van de raden van de deelnemers.*
De GR Stadsregio Parkstad is een regeling getroffen door de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan de hier voorgestelde wijziging van die GR slechts plaatsvinden nadat de raden van de deelnemende gemeenten hier toestemming voor hebben gegeven aan hun colleges.

2.1 De strategische agenda vormt de basis voor de samenwerking binnen de GR Stadsregio Parkstad
De basis voor de samenwerking binnen de GR Stadsregio Parkstad is de gemeenschappelijke agenda (zie de desbetreffende bijlage) Deze bindt op de inhoud. Bij een update van de samenwerking hoort ook een update van de strategische agenda. In de weken 49 en 50 is deze geactualiseerde agenda voorgelegd aan de bestuurscommissies en de stuurgroep SES. Op 8 december jl. zijn de voorzitters bij elkaar geweest. De strategisch agenda is door al deze gremia geaccordeerd, hetgeen bevestigd is door het DB Parkstad van 9 december 2020.

3.1 Kennisneming van document 'taken en bevoegdheden van bestuurscommissies' zorgt voor inzicht in het doen en laten van deze commissies.
Door de hier voorgestelde wijziging van de GR worden slechts in zeer beperkte mate nieuwe bevoegdheden over gedragen (eigenlijk alleen op het gebied van SES). Hierbij wordt overigens exact hetzelfde pad bewandeld als in 2014. De taken en bevoegdheden van een bestuurscommissie onderscheiden in ieder geval de volgende onderdelen: platformfunctie, beleid, programmering, monitoring en instrumentontwikkeling, waarbij het belangrijk is om te vermelden dat het puur collegebevoegdheden betreffen.
Binnen de bestuurscommissies wordt daarnaast de mogelijkheid geboden om plv. leden aan te wijzen omdat de te behandelen onderwerpen soms meerdere portefeuillehouders raken. Denk hierbij aan de bestaande bestuurscommissie economie en toerisme en zo dadelijk ook aan de samen gevoegde bestuurs-commissie ruimte en mobiliteit, maar zeker ook aan de bestuurscommissie SES, waarbij diverse portefeuillehouders betrokken kunnen zijn gezien de spreiding van de thema's over diverse portefeuilles. Zie voor meer details de desbetreffende bijlage. Voor wat betreft hetgeen onder de gewijzigde bestuurscommissie duurzaamheid en de nieuwe bestuurscommissie SES valt wordt hier verwezen naar de 1e respectievelijk de 3e bullet van paragraaf 2 'Doorontwikkeling van opgaven en aanvullende prioriteiten' op pagina 2 van de bijlage Strategische Agenda Parkstad 2021-2030.

4.1 Het Blauwe Schema bevat de kerntaken van de GR.
De basis voor de samenwerking binnen de GR Stadsregio Parkstad is de gemeenschappelijke strategische agenda. Deze bindt voor de middellange termijn op de inhoud. Daarnaast is het Blauwe Schema (zie de desbetreffende bijlage) van belang. Dit bevat sinds 2013 de kerntaken van de GR Stadsregio Parkstad. Om een en ander transparant een plek te geven wordt de gelegenheid benut om de uit de besluitvorming n.a.v. de takendiscussie GR Stadsregio Parkstad voortvloeiende wijzigingen/begrippen aan dit Blauwe Schema toe te voegen.

5.1 De bevoegdheid om nieuwe bestuurscommissies in te stellen respectievelijk om deze te wijzigen ligt bij het AB van de Stadsregio Parkstad
Het AB van de Stadsregio Parkstad heeft op grond van de GR Stadsregio Parkstad de bevoegdheid om nieuwe bestuurscommissies in te stellen of om deze te wijzigen. Voordat het AB daartoe kan besluiten dient hiervoor echter eerst een zogenaamde 'voorhangprocedure' richting de raden van de deelnemende gemeenten te worden gevolgd. Het AB mag pas beslissen tot instelling van een bestuurscommissie nadat de raden de gelegenheid hebben gehad om hun wensen en bedenkingen ter kennis van het AB te brengen. Gelet op het feit dat door de hier voorgestelde wijziging van de GR slechts in zeer beperkte mate nieuwe collegebevoegdheden worden overgedragen (eigenlijk alleen op het gebied van SES) aan deze twee bestuurscommissies (zie de desbetreffende bijlage), wordt uw raad voorgesteld om hier geen zienswijze op in te dienen.

6.1 *De begrotingswijziging vormt de basis voor de andere voorstellen en wordt door het AB van de Stadsregio Parkstad vastgesteld.*
In de ter kennisname voorgelegde concept begrotingswijziging van de GR Stadsregio Parkstad (zie de desbetreffende bijlage) worden de consequenties van de personele wijzigingen, de verandering van de bedrijfsvoeringskosten en de aanpassing van het werkbudget verwerkt. Dit vormt de financiële basis voor de andere voorstellen.
De voorliggende concept begrotingswijziging wordt door het AB van de Stadsregio Parkstad vastgesteld. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het AB alvorens over te gaan tot definitieve vaststelling eerst de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid te stellen hun zienswijzen op deze begrotingswijziging in te brengen. Gelet op het voorgaande wordt uw raad voorgesteld om geen zienswijze op deze voorgenomen begrotingswijziging in te dienen.

7.1 *De concept stukken m.b.t. de voorgenomen instelling van een bestuurs-commissie SES nopen tot een toelichting door het DB Parkstad.*
Op 12 januari jl. hebben wij als college de voorgenomen besluitvorming over dit concept voorstel en doorgeleiding daarvan naar uw raad aangehouden. De reden hiervoor was kort gezegd de bij ons levende overtuiging dat er nog teveel vragen en onduidelijkheden zijn met betrekking tot de taken en bevoegdheden van de nog in te richten Parkstad-bestuurscommissie SES. Als gevolg hiervan hebben wij op 15 januari 2021 onze gevoelens hierover per brief kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van de Stadsregio Parkstad (bijgevoegd). Hierover hebben wij u per raadsinformatiebrief van diezelfde datum geïnformeerd. Op 25 januari 2021 ontvingen wij een reactiebrief van het dagelijks bestuur van de Stadsregio (bijgevoegd) waarin wordt ingegaan op onze vragen met betrekking tot de in te richten bestuurscommissie SES en wordt aangeboden om een toelichting op de voorliggende stukken te komen geven aan zowel het college als de raad van Beekdaelen. Langs deze weg vragen wij u kennis te nemen van deze reactiebrief en deze te betrekken bij uw beraadslaging en besluitvorming.

Kanttekeningen en risico's:
Op grond van de GR Stadsregio Parkstad Limburg zijn de hier voorgestelde wijzigingen van de GR een feit indien tenminste drie/vierde van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders (na verkregen toestemming van hun raden) hiertoe hebben besloten.

Financiën:
Door de begrotingswijziging zullen de bedrijfslasten van Stadsregio Parkstad Limburg op jaarbasis stijgen met € 564.781. Deze zullen vanaf 2022 volgens de gebruikelijke verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten worden toegerekend, met uitzondering van het feit dat de gemeente Heerlen niet bijdraagt aan de loonkosten voor de programmamanager Duurzaamheid, medewerker finance, jurist en medewerker HR.
Aangezien het besluitvormingsproces rondom de takendiscussie pas afgerond wordt in april 2021, zal op voorstel van het portefeuillehoudersoverleg financiën en overgenomen door het DB de bijdrage in 2021 naar rato plaatsvinden, dat wil zeggen dat de voorgestelde verhoging met ingang van 1 juli 2021 geëffectueerd zal worden; een verhoging van de lasten met € 282.000 (2021: bijdrage 6/12). Ook hierbij is uitgegaan van de gebruikelijke verdeelsleutel. Het additionele jaarlijkse bedrag voor de gemeente Beekdaelen bedraagt daardoor € 84.937, waarbij het bedrag voor het jaar 2021 (ingangsdatum 1 juli) voor Beekdaelen neerkomt op € 42.468. Zie hiervoor de desbetreffende bijlage.

Vervolgtraject en verantwoording:
Het resultaat van de besluitvorming door uw raad over de zienswijzen op de concept begrotingswijziging en het instellen/wijzigen van de bestuurscommissies zullen zo spoedig mogelijk ter kennis van het AB van de GR Stadsregio Parkstad worden gebracht. Daarnaast zullen wij als college na het verkrijgen van uw toestemming overgaan tot definitieve besluitvorming over de wijziging van de GR Stadsregio Parkstad en de overdracht van de collegebevoegdheden. Ook over dit besluit zullen wij het bestuur van de Stadsregio Parkstad zo spoedig mogelijk informeren, waarna de Stadsregio over zal gaan tot officiële bekendmaking en de wijziging van de GR per 1 mei 2021 in kan gaan.

Communicatie:
Het voorstel heeft geen bijzondere communicatie-aspecten.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris, De burgemeester,

Mevr. Mr. N.M.A. Ramaekers Dhr. ing. E. Geurts